

Sygn. akt VII U 1198/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Protokolant: Grzegorz Gut

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2014 r. w Warszawie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

z udziałem J. D.

na skutek odwołania K. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 19 maja 2014 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 19 maja 2014 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje K. K. prawo do niezrealizowanego świadczenia po T. S. za okres od 1 maja 2013 roku do 31 maja 2013 roku w kwocie 833, 34 (osiemset trzydzieści trzy i 34/100) złote.

Sygn. akt VII U 1198/14

UZASADNIENIE

W dniu 2 czerwca 2014 roku odwołująca się K. K. złożyła za pośrednictwem organu rentowego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 19 maja 2014 roku, znak: (...) odmawiającej jej prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia. W odwołaniu wskazała, że jest jedyną osobą uprawnioną do otrzymania niezrealizowanego świadczenia w postaci emerytury po zmarłym ojcu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania W uzasadnieniu wskazał, że zmarły T. S. pobierał z II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W., emeryturę przyznaną decyzją z dnia 1 stycznia 2006 roku. W dniu 4 czerwca 2013 roku, z wnioskiem o wypłatę niezrealizowanych świadczeń wystąpiła pasierbica zmarłego J. D.. Natomiast w dniu 23 kwietnia 2014 roku, K. K. złożyła wniosek o wypłatę niezrealizowanych świadczeń. Decyzją z dnia 19 maja 2014 roku organ rentowy odmówił prawa do ich wypłaty z uwagi na wcześniejszą realizację wypłaty świadczenia w dniu 12 sierpnia 2013 roku na rzecz J. D.. Organ rentowy stwierdził ponadto, że obie osoby, które wniosowały o wypłatę niezrealizowanych świadczeń tj. pasierbica zmarłego – J. D. oraz córka zmarłego – K. K., zaliczają się do tego samego

kręgu osób uprawnionych, tj. dzieci, z którymi osoba zmarła nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, gdyż zmarły od dnia 6 listopada 2011 roku przebywał w Zakładzie (...) w W..

W toku postępowania odwołująca się i organ rentowy składali pisma procesowe: odwołująca odnosząc się do stanowiska organu rentowego (k-15,30.), zaś organ rentowy wykonując zarządzenia Sądu w przedmiocie wykazania przesłanek przyznania niezrealizowanego świadczenia na rzecz J. D. (k-14, 24, 42).

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2014 roku Sąd Okręgowy wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej J. D. (k-34), która na rozprawie w dniu 21 listopada 2014 roku przyłączyła się do stanowiska procesowego organu rentowego (k-53).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. S., decyzją z dnia 1 stycznia 2006 roku, uzyskał prawo do emerytury (a.r., k. 102). W dniu 15 maja 2013 roku, T. S. zmarł (a.r., k. 149). J. D. wystąpiła do organu rentowego w dniu 4 czerwca 2013 roku z wnioskiem o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po osobie uprawnionej do świadczeń emerytalno-rentowych (a.r., k. 152). Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 12 sierpnia 2013 roku przyznał J. D. prawo do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym T. S. (a.r., k. 160).

K. K. wystąpiła z wnioskiem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 23 kwietnia 2014 roku o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po osobie uprawnionej do świadczeń emerytalno-rentowych (a.r., k. 161). Decyzją z dnia 19 maja 2014 roku organ rentowy odmówił K. K. prawa do niezrealizowanego świadczenia argumentując odmowę dokonaną już wypłatą tego świadczenia na wniosek innej uprawnionej osoby w dniu 21 sierpnia 2013 roku.

Na podstawie zeznań odwołującej się i zainteresowanej Sąd Okręgowy ustalił, że K. K. nie zajmowała się pogrzebem ojca, nie wystąpiła o zasilek pogrzebowy, nie utrzymywała z ojcem kontaktów podczas jego pobytu w domu opieki. J. D. była córką z trzeciego małżeństwa zmarłego ojczyrna i jako pasierbica przedłożyła żądane przez organ rentowy dokumenty niezbędne do przyznania kwoty 833,34 zł (k-53 i 54).

Po rozpoznaniu odwołania K. K. Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

odwołanie jest zasadne co spowodowało zmianę zaskarżonej decyzji. Stan faktyczny nie był sporny w niniejszej sprawie, strony nie złożyły wniosków dowodowych w celu dokonania nowych ustaleń faktycznych oprócz wynikających z akt sprawy i akt organu rentowego.

Zgodnie z art. 136 ust. 1 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2013, poz. 1440; dalej u.e.r.f.u.s.), w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku – innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Sąd Okręgowy zbadał więc na podstawie dokumentów znajdujących się aktach organu rentowego, jaki był krąg osób uprawniony do ubiegania się o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłym T. S.. K. K. jest córką zmarłego (a.r., k. 167), J. D. natomiast jest córką żony T. S. (a.r., k. 157). Świadczenie należne po zmarłym uprawnionym do emerytury wypłaca się innemu członkowi rodziny tylko wtedy, gdy spełnia on warunki do uzyskania renty rodzinnej lub gdy zmarły pozostawał na utrzymaniu członka rodziny (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2013 roku, III AUa 160/13).

Zgodnie zaś z art. 67 ust. 1 u.e.r.f.u.s., do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny spełniający warunki w art. 68-71:

1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka (podkr. Sądu Okręgowego) oraz dzieci przysposobione;

- 2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka;
- 3) małżonek (wdowa i wdowiec);
- 4) rodzice.

Zdaniem Sądu Okręgowego racjonalny ustawodawca świadomie wskazał krąg osób uprawnionych do renty rodzinnej zawężając go w art. 67 ust. 1 pkt. 1 u.e.r.f.u.s., do „dzieci drugiego małżonka”. Ustawodawca miał na celu ograniczenie kręgu osób mogących ubiegać się o świadczenia, które przysługiwały zmarłej osobie. Gdyby ustawodawca chciał, aby każde dziecko małżonka danej osoby, było uprawnione do świadczeń po śmierci ubezpieczonego, wówczas nie użyłby słowa „drugiego”, bowiem wystarczyłoby użycie słów „małżonka” lub „współmałżonka”. Zamieszczenie w przepisie wyrazu „drugiego” ma zatem na celu ograniczenie prawa do świadczeń dla dzieci pochodzących z kolejnego (następującego po drugim związku) małżeństwie. W związku z tym, według obowiązujących przepisów prawa, do wypłaty niezrealizowanego świadczenia są uprawnione m.in. dzieci drugiego (a nie trzeciego i kolejnego) małżonka.

Sąd Okręgowy podzielił pogląd, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie musi badać kręgu osób uprawnionych do wypłaty niezrealizowanego świadczenia, jednak wypłata niezrealizowanego świadczenia nastąpiła na rzecz osoby, która wedle wskazanego wyżej ustawowego przepisu, nie była do tego uprawniona. Sąd Okręgowy zważył przy tym, że odwołująca się złożyła swój wniosek nie przekraczając terminu określonego w art. 136 ust. 3 u.e.r.f.u.s.

Biorąc pod uwagę, że zainteresowana nie jest dzieckiem drugiego małżonka zmarłego T. S. Sąd Okręgowy nie czynił już ustaleń niezbędnych do zbadania przesłanek, o jakich mowa w wyroku i uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 stycznia 2011 roku (III AUa 1122/10) zgodnie z którym, w każdym wypadku, gdy o prawo do renty rodzinnej występują jednocześnie dzieci własne zmarłego oraz dzieci drugiego małżonka Sąd winien dokonać szczegółowej analizy sytuacji życiowej tych podmiotów.

Z uwagi bowiem na alimentacyjny charakter renty rodzinnej - w szczególnych okolicznościach konkretnej sprawy - modyfikacji może podlegać generalna zasada (...) zrównująca jako podmioty uprawnione do powyższego świadczenia dzieci własne zmarłego z dziećmi drugiego małżonka.

Sąd Okręgowy zważył ponadto, co następuje: organ rentowy w piśmie z dnia 3 września 2014 roku przywołał na potwierdzenie zasadności zaskarżonej decyzji uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 1974 roku stwierdzającą, że pasierbem jest każde dziecko drugiego małżonka jego rodzica. Sąd Okręgowy nie podzielił dokonanej przez organ rentowy wykładni art. 67 ust. 1 pkt. 1 u.e.r.f.u.s. Uchwała ta bowiem rozstrzygnęła o sytuacji osoby, która była albo stała się pólsierotą w chwili zawarcia albo trwania drugiego związku małżeńskiego. Uzasadnienie tej uchwały wskazuje (wbrew dokonanej przez organ rentowy wykładni art. 67 ust. 1 pkt. 1 u.e.r.f.u.s.), że pasierbem jest każde dziecko z drugiego związku małżeńskiego. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że zainteresowana nie była dzieckiem z drugiego małżeństwa T. S.. Organ rentowy poprzestał na oświadczeniu zawartym we wniosku z dnia 4 czerwca 2013 roku (pkt. IV), że J. D. jest pasierbicą zmarłego, uzupełnionym następnie na żądanie z dnia 13 czerwca 2013 roku co do stosunku pokrewieństwa poprzez złożenie skróconego aktu małżeństwa zmarłego z M. S., czyli matką zainteresowanej.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.